

אשר אתם אומרים נהיה כגוים, היו לא תהיה (יחזקאל ב' ל"ב)

אזהרה חמורה והתראה גדולה

אנחנו החמ"ט בשם ה' ותורתו הכואבים על חילול השם הנורא ותורתינו הקדושה אשר בזמן האחרון כנגע נראה בבית ישראל ואפי' בין שומרי הדת שהתירו לעצמן להיות נטפל לעובדי ע"ז בהליכת בתי משפט וערכאות של עכו"ם עם ישראל חבירו אפי' ברצון שניהם כמבואר בחו"מ סי' כ"ו, וכ"ש בע"כ שהוא בכלל מסירה ממש כמבואר בש"ע חו"מ (סי' שפ"ח ס"ט) שהמוסר ישראל ביד עו"כ בין בגופו בין בממונו ואפי' הי' רשע ובעל עבירות ואפי' הי' מיצר לו ומצערו אין לו חלק לעולם הבא. ובגמ' (פ"ק דר"ה וע"ז כ"ו ע"ב) עוד דהמסורות יורדין לגיהנם ונידונין לדורי דורות וגופן ונשמתן כלה. ולכן באנו באזהרות אלו:

(א) הננו מזהירים בזה לכל איש ואשה מישראל והגר הגר בתוכינו בכל מקום שהם בל יהין ללכת לערכאות של עכו"ם או למשרדיהם ושוטריהם בכל מקום שהם בלי חילוק, אלא אם יש לו דין ודברים או תרעומות על חבירו ילך לב"ד ישראל כשרים או יבררו להם בזבל"א [זה בורר לו אחד וזה בורר לו אחד] וידונו לפניהם בדיני ישראל כמבואר בתורה ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם.

(ב) אין שום היתר בעולם ללכת לבית המשפט עם ישראל חבירו קודם שיקרא את חבירו לב"ד של ישראל, ואם יסרב לבא לדין לאחר שיקבל ג' הזמנות והתראת ב"ד, הב"ד יכתבו עליו כתב סירוב ויעשו לו כמבואר בש"ע (חו"מ סי' כ"ו).

(ג) אדם אחד מישראל, ואפי' הוא רב ואפי' זקן ונשוא פנים, אין בידו להתיר ללכת לערכאות בלי הסדר הנ"ל בס"ב כמו שאין ביד שום גאון וצדיק ואפי' ב"ד הגדול להתיר לעבוד ע"ז או לחלל את השבת ואם אמר לאחד שילך לערכאות אין התירו היתר כלל והרי הוא בכלל מחטיא את הרבים וחיוב נידוי, ובתשו' הרמ"א מבואר דההיתר יהי' דוקא מפ"ב ב"ד של ג' ולא אחד.

(ד) איש או אשה מעם ישראל המוסר והאומר אלך ואמסור לישראל אחר או ממונו או גופו והתרו בו שלא למסור ואמר לא כי אלא אמסרנו, היה מצוה להורגו וכל הקודם להרגו זכה כדין רודף (ש"ע חו"מ ס"ט הנ"ל).

(ה) איש או אשה שאחד מהם קורא המשטרה על השני, הרי הם בכלל מוסר וכל דיני מוסר להם. ואפילו בשעה שמריבים זה עם זה ח"ו, הם בכלל זה אם לא במקום סכנת נפשות שמותר כל זמן שלא יוכל להציל עצמו באופן אחר (ועיין מהר"ם מירזבורג דף ע"ד ע"ב ד"ה דין מוסר למורה) ואח"כ כשעברה הסכנה ילך לדין תורה.

(ו) כל המוציא ממון מישראל ע"י ערכאות לעצמו או לאחרים, הן במשא ומתן ומו"מ והן בהקצאת כסף לאשתו או לילדים מה שע"פ התורה אינו חייב, הרי ממון הזה הוא גזל ביד המוציא, ואוכל גזל ומפטם הילדים עם גזל, והמקדש אשה במעות זה אינה מקודשת, ואם יש בידו להציל העשוק חייב כל איש להצילו. ואם המוסר ישוב אל ה' חייב להחזיר כל הגזילה וההוצאות שגרם לו ע"י הנ"ל, וחייב לפייסו על הצער שגרם לו חוץ מתשלום הגזל.

(ז) מצוה לפרסם ברבים שמות המוסרים בישראל, והאדרעסין שלהם, והמסייעים ועוזרים להם, כדי שידעו בני ישראל להזהר ולהשמר מהם. וכל מי שידוע איש או אשה מישראל שמסרו את חבירו ולא עשו תשובה, הרי דינם כרשעים שאין להם חלק לעוה"ב, ואסור לעזרם בשום דבר עד שישבו לה'. ועיין בנימוקי מהר"ם מירזבורג (נדפס בסוף תשו' מהר"י ווייל דף קע"ז) ושמענו בצרפת כי ר"ת תיקן בדורו לחייב המוסר ע"פ עד א'. עוד כתב שם (דף קע"ג ע"ב) דין ראובן צוה לתפוס בעל ריבו בידי גוים יש להחמיר עליו יותר מישראל האומר לשלוחו צא והרוג את הנפש, דהתם קרוב לודאי שלא יעשה, אבל ע"י גוים ברי הזיקא וכו' וצריך כפרה כרוצח.

(ח) נשים שמוסרות את בעליהן לערכאות להכריחם לגרש אותן , או לקבל כסף שלא כהלכה או תרוייהו , אם גרשו הגט פסול , והמעות גזלה בידן , ואם נשאו בגט זה הולד ממזר ואסור להתחתן עמהן כדין ממזר .

(ט) אנשים שחייבים לגרש נשותיהם ע"פ התורה , ומסרבים ללכת לב"ד או לקיים פסק ב"ד בכדי לעגן נשותיהם , מצוה להפרישם מכלל ישראל הכשרים , ועל הב"ד לפרסם שמוותיהם עד שיגרשו נשותיהם ע"פ התורה .

(י) אנשים או נשים המוסרים את בעליהן לבית המשפט , אסור להתחתן עמהם , שהם בני יורדי גיהנם והם מן המורדין והכופרין פחותין הם מן העכו"ם שהעכו"ם לא מעלין ולא מורידין ויש לחסידיהם חלק לעוה"ב ואלו מורידין ולא מעלין ואין להן חלק לעוה"ב (רמב"ם סופ"י מהל' עדות) ואסור לבן או לבת ישראל לדור עמהן , והם מעגנין את עצמן וישבו עגון כל ימי חייהן [או עד שישבו לה' וירחם עליהם] . והנושא אשה מהן עליהם אמר הכתוב כי יקח איש אשה ובעלה ומצא בה ערות דבר וכתב לה ספר כריתות וגו' ונתן בידה ושלחה מביתו או כי ימות האיש האחרון אשר לקחה וגו' , ודרשו חז"ל זה הוציא רשעה מתוך ביתו וזה מכניס רשעה לתוך ביתו , זכה מגרשה ואם לא זכה קברתו שנאמר או כי ימות האיש האחרון .

(יא) מצוה לפרסם הרבנים המחנפים ונותנים עצות לבני ובנות ישראל ללכת לערכאות , ומתירין איסורים חמורין והקולר תלוי בצוארם על חילול השם הגדול והפרת התורה ח"ו , הם שקץ ומעשיהם תועבה , והוראתם פסולה , אפרם אפר מקלה , ומימיהם מי מערה , והם מחזיקים בידי עוברי עבירה ובכלל מחטיאי הרבים שהם בכלל הכ"ד דברים שמעכבין את התשובה . וז"ל הרמב"ם (פ"ד מהל' תשובה ה"א) כ"ד דברים המעכבין את התשובה , ארבעה מהן עון גדול והעושה אחד מהן אין הקב"ה מספיק בידו לעשות תשובה לפי גודל חטאו , ואלו הן: א) המחטיא את הרבים , ב) המטה את חברו מדרך טובה לרעה כגון מסית ומדיח , ג) כל שאפשר בידו למחות באחרים בין יחיד בין רבים ולא מיחה אלא יניחם בכשלונם וכו' . ושלתם יש בהם , מחטיא את הרבים , מטה מדרך טובה לדרך רעה . ולמחות שלא תלך לערכאות , והם לא מוחים ואדרבה מיעצים ומתירים .

והננו מעוררים את הקהל הקדוש למנוע עצמם ואת בניהם ובנותיהם מלכת בדרכם הרעה אחרי חוקי העמים והערכאות שלהם ולהיות כמוהם ח"ו , וכל מי שיודע מהעוברים נא ליתן לנו הכתובת שלהם ואנחנו בעזה"י נעמוד על המשמר , והעולה על רוחם לאמר נהיה ככל הגוים היו לא תהיה עד שנבטל הע"ז מבינינו .

שמואל בירנבוים ראש ישיבת מיר	ישראל אברהם פארטיגול כ"ק אדמו"ר מסקולען	מנשה קליין מאונגוואר	נפתלי צבי הלברשטאם בן כ"ק אדמו"ר מבאבוב שליט"א	אלי' פישר ראש הכולל ועד הרבנים דחסידי גור
אברהם הלוי שארר ר"מ דישיבת נייטרא מאנט קיסקא	אברהם רייך אב"ד דקהל מנחם ציון	אפרים אשרי אבדק"ק קאוונא	אפרים פישר הערשקאוויטש אבדק"ק האליין ודומ"ץ קלויזענבורג	חיים אלעזר פרדימאן רב דקהל בני אשר
אברהם חיים שטיינווארצעל אב"ד ור"מ מטה אפרים	אהרן וויעדער אבדק"ק לינץ ודומ"ץ קלויזענבורג	אפרים פישר רב דק"ק טאקאי	בנימין שיק רב ומח"ס נטעי גבריאל וש"ס	חיים יעקב יוסף טויבער דומ"ץ דק"ק באבוב
אברהם יודא לעוו רב ור"מ תפארת אליעזר	אלימלך אשכנזי אבדק"ק מעלבארן	גבריאל ציננער רב ומח"ס נטעי גבריאל וש"ס	דוד יצחק שיק אב"ד דקהל תפלה לדוד	חיים עוזר גארעליק ישיבת פילאדעלפיא
אברהם מאיר איזראעל אבדק"ק הוניאד	אליעזר גינזבורג אגודת ישראל סניף זכרון שמואל			יהודה הלוי טירנויער אבדק"ק שומרי שבת
אברהם ניסן ניימאן דומ"ץ שיכון ויזניץ	אליעזר בן ציון אייכלער אבדק"ק חסידי באיאן			יהודה מרדכי קרויס ר"מ אור החיים קווינס

יוסף טויסיג
אבדק"ק בעלעד
יחזקאל הורוויץ
רב דקהל קנין תורה
יחזקאל ראטה
אבדק"ק קארלסבורג
יעקב ברוך לעדערייך
אבדק"ק קארלין סטאלין
יצחק מאיר הלוי שארר
ישיבה תורה ודעת
ישראל דוד הארפענעס
דומ"ץ ומח"ס ישראל והזמנים וש"ס

ישראל מנחם גרינוואלד
אבדק"ק פאפא ב.פ.
ישראל שמחה הלוי שארר
ראש ישיבת אור שמח
משה וואלפסאן
משגיח רוחני דישיבה תורה ודעת
משה ניישלאס
אבדק"ק שיכון סקווירא
משה שטערן
אבדק"ק דעברעצין
נחמן יחיאל מיכל שטיינמעטץ
דומ"ץ דחסידי סקווירא ב.פ.

סיני הלברשטאם
אבדק"ק זמיגראד
צבי שטערן
רב דקהל תורת ישראל
צבי הירש טעבל
אב"ד דקהל שיח השדה
צדוק אדלער
רב דקהל בית מאיר הלוי
רפאל הלוי שארר
ראש ישיבת אמרי חיים ויזניץ
שבתי שלמה וויגדער
דומ"ץ ומח"ס ליקוטי הלכות על שו"ע

שלמה הכהן גראס
דומ"ץ חסידי בעלזא
שלמה זלמן פרידמאן
אבדק"ק טענקא
שמואל זאב ליכטער
אבדק"ק קראסנא
שמואל שמעלקא לייפער
אדמו"ר מחוסט ור"י תורת חסד

המשך

הנה לעורר מה שהולכים לפני ערכאות בעניני סכסוכים בין איש לאשתו, מלבד האיסור החמור לילך לפני ערכאות כמבואר בשו"ע, הנה מהרסים בתי ישראל ועושים ילדי ישראל יתומים חיים, במקום שאילו היו הולכים לפני ב"ד של ת"ח היו משתדלים לעשות שלום בדרך התורה כמו שהי' נהוג בכל הדורות שלפנינו. ה' סיון, תשנ"ד

כתוב בחושן משפט סימן כ"ו: אסור לדון בפני דיני עכו"ם ובערכאות שלהם, אפילו בדין שדנים בדיני ישראל, ואפילו נתרצו ב' בעלי דינים לדון בפניהם - אסור, וכל הבא לידון בפניהם הרי זה רשע וכאילו חירף וגידף והרים יד בתורת משה רבינו עליו השלום, עד כאן לשון השולחן ערוך. ובכן תימה גדולה על בעלי דינים המקילים ומורים להם היתר בענין חמור ונורא כל כך. . .

אברהם יעקב הכהן פאם
ראש ישיבת תורה ודעת

יוסף ראזענבלום
ראש ישיבת שערי יושר

אשר אנשיל כ"ץ
אבדק"ק ור"מ וויען

הנה ראינו לחובה להעתיק מקצת דברי אלקים חיים מדברי חכמינו זכרונם לברכה והפוסקים וספרים הקדושים מה שכתבו על איסור הנורא של הליכה לערכאות, ומי הוא זה אשר עדיין לא נכבה הניצוץ אלקי שבקרבו ויראה לשונות כאלו ולא יזדעזעו כל אבריו. (וכו' באריכות נפלאה)

ברור הדבר, אשר כל מאמין בהשם יתברך ותורתו הקדושה, אשר יראה אלו הדברים הנאמרים על זה, ממש תסמר שערות ראשו מליגע בקצהו של איסור זה, וידון על זה בכל החומר כדבר הנוגע לנפשו ביותר, ובזכות זה ישיב השם יתברך את שופטינו כבראשונה כמבואר במדרש תנחומא פרשת משפטים, ונזכה לגאולה שלימה במהרה בימינו אמן.

משה טייטלבוים

כ"ק אדמו"ר מסאטמאר שליט"א

חיים אריה לייזער

בן כ"ק אדמו"ר מפשעווארסק שליט"א

שמואל צבי הורוויץ

כ"ק אדמו"ר מספינקא שליט"א

ישראל חיים מנשה פרידמאן

דומ"צ דקהל יטב לב שליט"א

משולם פייש סג"ל לאווי

כ"ק אדמו"ר מטאהש שליט"א